

Estatuak eraisteko moda

Estatuak pinturaz zikintzeko eta botatzeko joera ugaritzen ari da. Ameriketako Estatu Batuetan sortutako moda gurera iritsiko ote den mintzagai du entzungaiak. Euskalerrria Irratiko audioa entzun eta ondorengo ariketak egin ditzakezu:

- Ezagunak dituzun estatuei buruz hitz egin taldekideekin.
- Audioa entzun eta galderei erantzun.
- 'Barrena izan' eta antzeko egiturak landu.
- Proposatutako estatuekin zer egingo zenukeen erabaki.
- Taldekideei proposamen bat aurkeztu, eta adostu.

Branderburgoko atea. Argazkia: Pixource (Pixabay)

OHARRA: Ikasgelan ez bazaudete, talde-jarduera hau egiten hasi aurretik, adostu irakaslearekin batera zuen arteko komunikazio-tresna: foroa, posta elektronikoa, WhatsApp, Teams, Hangouts, Google Duo, Skype...

1. Monumentu ezagunak

Zure herrian edo beste nonbait jarrita dagoen estatuarik edo antzekorik ezagutzen duzu? Azaldu iezaezu gelakideei norena den.

- *Nik Bilboko Jesusen Bihotzaren plazan dagoen monumentua ezagutzen dut.*

Argazkia: Zarateman (CC0)

2. Estatuak

Entzun Mikel Aramendik Euskalerrria Irratirako egindako iruzkina, eta ondoren erantzun galderei zure hitzak erabiliz. Nahi izatera, irakurri galderak audioa entzun aurretik.

<https://labur.eus/rU8DX>

*Edward Colston
esklabu-
merkataria-
estatua
pinturaz
zikindu eta
uretara bota
zuten Bristolen,
ekainean.
Argazkia:
Wydom M.
Williams
(CC BY-SA 2.0)*

1. Iruzingileak ez du zuzenean esaten estatuak gustuko dituen ala ez, baina argi geratzen da bere iritzia; nola adierazten du?

2. Zein argudio nabarmentzen ditu iritzia indartzeko?

3. Zer eragiten dute, oro har, jendearengan estatuek?

4. Antzekorik gertatzen da beste esparruren batean?

3. Barrena izan

Honela dio iritzi-emaileak: “... *Eta ondoren, tentuz begiratzeko barrena izaten baldin baduzu eta egia historikoari erreparatzen hasten bazara, zeure buruaz beste egiteko gogoa sartzen zaizu, noski, egilea ez duzulako eskura lepoa bihurritzeko*”.

Adierazi zure ustez zer esan nahi duen “barrena izateak”:

.....

.....

Barrena hitzarekin beste egitura hauek ere osa daitezke: barrena jan, barrena hustu, barrena irauli, barrena nahastu, barrena alaitu, barrena ukitu...

Lotu beheko esaldiak ondoan dituzun egituren artetik egokia aukeratuz.

- Zarata entzuten nuen atearen beste aldean, baina ez nintzen ausartu atea irekitzen.
- Berria jakin nuenean izugarritzko ezustekoa hartu nuen, ez nuen inola ere halakorik espero.
- Gai horrekin oso kezkatuta bizi naiz, ea behingoz argitzen den.
- Musika emanaldi polita egin zuen, eta giro ederra jarri gure lagunarteko afarian.
- Pentsatzen nuen guztia esan nion, eta lasaitu ederra hartu nuen.
- Erabat hunkitu ninduen kontatu zigunak.
- Oraindik ez diot bueltarik eman gorputzaldi txarrari. Mendian hilda zegoen ardi bat ikusi dugu. Hura kiratsa!

Barrena hustu nuen

Barrena alaitu zigun

Barrena irauli zitzaidan

Barrena jaten dit

Ez nuen barrenik izan

Barrena nahasi zait

Barrena ukitu zidan

Argazkia: Pxhere

4. Bere horretan utzi edo uretara bota

Ameriketako Estatu Batuetan hasitako moda gurera iristeko aukera aipatzen du Aramendik. Proposamen batzuk dituzu hemen. Munduko beste toki batzuetan dauden estatua edo monumentuak Euskal Herrian kokatu ditugu.

Taldean, adierazi ea horietatik zein utziko zenituzkeen proposatutako lekuan, eta zein botako zenituzkeen uretara, eta aipatu zergatia.

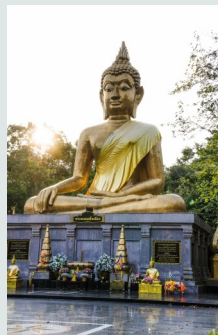

Tankera honetako egiturak erabil ditzakezu:

- gurera ekarriko balute, nik bere horretan utziko nuke
- gurera helduko balitz, nik uretara botako nuke

- Kopenhage-ko sirenatxoa (Hans Christian Andersen-en eleberriko pertsonaia).
- Proposatutako kokaleku berria: Donostiako Aquariumaren ataria.

- Thailandiako Chiang Mai hiriko buda bat.
- Proposatutako kokaleku berria: Bilboko Etxebarria parkea.

- Esloveniako dragoia, Ljubljana hiriburuko zubi batean dago.
- Proposatutako kokaleku berria: Nafarroan, Zugarramurdiko kobazuloen sarrera.

- Kristo Berreroslea, Rio de Janeiro dagoen Jesu Kristoren estatua erraldoia.
- Proposatutako kokaleku berria: Arabako Tologorri mendiko tontorra.

Argazkiak: Pxfuel, Pxhere eta Pixnio

Antzeko iritziak dituzue gelakideek?

5. Nor goraipatuko zenuke?

Estatua bat edo bestelako orogarri bat, kale bat, plaza bat....nork mereziko luke, zure ustez horrelako zerbait zure herrian edo inguruan?

– Prestatu proposamen bat gelakideei aurkezteko eta eman babesteko argudioak.

– Proposamen guztiak entzun ondoren adostu ezazue bat denen artean.

Argazkia: Public domain pictures

ERANTZUNAK

2. Estatuak

1. Iruzingileak ez du zuzenean esaten statuak gustuko dituen ala ez, baina argi geratzen da bere iritzia; nola adierazten du? Itsusikeria edo artefaktu hitzak erabiltzen ditu estatuei erreferentzia egiteko, eta zorte apur batekin horietako batzuk desagertuko direla eranstean du.
2. Zein argudio nabarmentzen ditu iritzia indartzeko? Bi argudio nagusi aipatzen ditu: batetik argudio estetikoa, eta esaten du statuak oso zatarrak direla ia beti; bestetik, egia historikoa aipatzen du, estatuek egia hori iraintzen dutela esanez.
3. Zer eragiten dute, oro har, jendearengan estatuek? Bere iritziz, oro har, indiferentziaz hartzen ditu jendeak statuak.
4. Antzekorik gertatzen da beste esparruren batean? Kale izendegia aipatzen du berak, eta gai hori latzagoa dela ere esaten du.

3. Barrena izan

“Barrena izatea”: Zerbait egiteko balio izatea, ausardia izatea

- Zarata entzuten nuen atearen beste aldean, baina ez nintzen ausartu atea irekitzen. **Ez nuen barrenik izan**
- Berria jakin nuenean izugarritzko ezustekoa hartu nuen, ez nuen inola ere halakorik espero. **Barrena irauli zitzaidan**
- Gai horrekin oso kezkatuta bizi naiz, ea behingoz argitzen den. **Barrena jaten dit**
- Musika emanaldi polita egin zuen, eta giro ederra jarri gure lagunarteko afarian. **Barrena alaitu zigun**
- Pentsatzen nuen guztia esan nion, eta lasaitu ederra hartu nuen. **Barrena hustu nuen**
- Erabat hunkitu ninduen kontatu zigunak. **Barrena ukitu zidan**
- Oraindik ez diot bueltarik eman gorputzaldi txarrari. Mendian hilda zegoen ardi bat ikusi dugu. Hura kiratsa! **Barrena nahasi zait**

TRANSKRIPZIOA

Mikel Aramendi iritzi-emailea. Gaurko argazkia estatuen inguruan egin nahi nuen eta, izan ere, modan jartzen ari da statuak pinturaz basitu eta ahal bada lurrera botatzea. Edward Colston, esklabu-merkatariarena bota zuten portura lehengoan, Bristolen. Eta Colonen eta abarrenak ere halaxe egin dira beste leku batzuetan. Estatu Batuetatik datorrenez bolada, ba litekeena da gurera ere heltzea. Eta beste gauza askotan bezala, eta hartara, zorte pitin batekin desager daitezke gure kale-bazterretan duintasun estetikoa eta egia historikoa etengabe iraintzen duten itsusikeria horietako batzuk behintzat.

Ideologia-kontuetan sartu gabe ere, argudio estetikoa sorrarazten baitdate horrelako gehienek, bekatuak baino zatarragoak izaten direlako, egia esan, ia salbuespenik gabe. Eta ondoren, tentuz begiratzeko barrena izaten baldin baduzu eta egia historikoari erreparatzen hasten bazara, zeure buruaz beste egiteko gogoia sartzen zaizu, noski, egilea ez duzulako eskura lepoa bihurtzeko.

Bueno, artefaktu horiek bere horretan uzteko arrazoi serio bakarra da haien inguruko gehienengandik jasotzen duten erabateko indiferentzia, eraikitzaileen asmo doktrinatzailereen porrota ondo baino hobeto erakusten duena, hain zuzen. Kale-izendegiarekin ere gertatzen da, baina latzagoa da hori, eta ekin behar genioke serio egunen batean.